

SÂMBOTELECAN I. MARINEL

Viața și activitatea Episcopului Ioan Bob (1739-1830)

Rezumat

Uneori istoria face nedreptăți fie intenționate, sau din lipsă de izvoare, fie din studiul superficial al acelor care o scriu. Istoricul de multe ori este chemat de însași vocația sa în a-și proclama încrederea în sensul pozitiv al desfășurării lucrurilor, dar e copleșit de ispita îndoielii.

Există oameni care trec prin viață căutându-și mai mult propriile interese, fără a se gândi la binele public, și cu toate astea unii le cercetează măruntele binefaceri, le exagerează, apoi le trâmbițează și le prezintă generațiilor viitoare ca pe niște filantropii. Alții, dimpotrivă, toată viața și-o petrec în frământări pentru binele societății, muncind din răspuțeri, dar dacă faptele lor nu sunt reluate, atunci ele rămân întunecate de altele și cu timpul, meritele lor se acoperă cu vâlul negru al uitării, dacă nu chiar se ridică împotriva lor acuze și calomnii.

Exemplele mai impresionante le oferă cei care și-au purtat suferințele cu discreție și cu demnitate, fără a se fi gândit o clipă măcar să le capitalizeze pentru viitoare dobânzi.

Unul dintre aceștia a fost episcopul **IOAN BOB** sau **BABB**, cum se subscria, care a avut **cea mai lungă, dar și cea mai grea păstorire dintre toți arhierii bisericii unite din Ardeal**. Pe cât fost de modest în viață, făcând bine în ascuns, tot așa a fost și ca părinte: gospodar iscusit, îndrumător înțelept și mare binefăcător al poporului român din Ardealul de odinioară, în cele mai grele vremuri prin care a trecut vreodată neamul românesc.

Episcopul **IOAN BOB** și-a îndeplinit rolul pe care l-a avut în Biserica Unită până la capătul vieții sale, pentru că, a cunoscut realitățile interne și internaționale de atunci. A făcut-o cu luciditate și subtilă inteligență politică aducând argumente clare, convingătoare, în favoarea cauzei pledate. În acest sens este de amintit afirmația guvernatorului Bruckenthal care spunea că: **„onestitatea și sinceritatea sa două trăsături rare, care suplinesc din plin aplecarea către știință și sociabilitate.**

Cuprinsul prezintă următoarele părți:

I. CARACTERIZAREA GENERALĂ A EPOCHII

- I. 1. TRANSILVANIA, STATUTUL EI ÎN IMPERIUL HABSBURGIC
- I. 2. STATUTUL ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA

II. LEGĂTURILE TRANSILVANIEI CU ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA

III. PROBLEMELE RELIGIOASE ÎN TRANSILVANIA

- III.1. BISERICA APUSEANĂ ȘI ORIENTALĂ ÎN PERIOADA STUDIATĂ
- III. 2 BISERICA TRANSILVANĂ ÎN PERIOADA STUDIATĂ
- III.3. LEGĂTURILE BISERICII DIN TRANSILVANIA CU BISERICILE DIN ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA
- III. 4. SITUAȚIA BISERICII ÎNAINTEA EPISCOPULUI IOAN BOB
- III. 5. ORGANIZAREA BISERICII GRECO-CATOLICE ÎN PERIOADA RESPECTIVĂ
- III. 6. LEGĂTURILE BISERICII GRECO-CATOLICE CU VIENA ȘI ROMA

IV. PREDECESORUL EPISCOPULUI IOAN BOB – GRIGORE MAIOR

V. EPISCOPUL IOAN BOB (1739-1830)

- V.1. PRIMUL EPISCOP NECĂLUGĂR
- V. 2. ÎNCEPUTUL EPISCOPATULUI
- V.3. ACTIVITATEA NAȚIONALĂ A EPISCOPULUI IOAN BOB
- V.4. ȘCOLILE ROMÂNEȘTI ÎN TIMPUL LUI BOB
- V.5. ORGANIZAREA VIEȚII RELIGIOASE
- V. 6. ȘCOALA NAȚIONALISTĂ
- V. 7. ACTIVITATEA PASTORALĂ A EPISCOPULUI IOAN BOB
- V. 8. ORGOLII SI AMBIȚII PERSONALE PE LINIE ECLEZIASTICA
- V.9. FONDUL BOBIAN
- V.10. EPISCOPUL IOAN BOB ȘI CORIFEII ȘCOLII ARDELENE

VI. CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

INDEX DE NUME

Ioan Bob a văzut luminat zilei la Orman, pe domeniul Gherlei, și a fost botezat la 13 noiembrie 1739. A fost copilul târziu și mult așteptat al lui Andrei, fiul lui Dănilă Bob, ostaș rămas fără angajament după abolirea insurecției nobiliare. Trăia, în postura de arendaș al Fiscului, pe o parcelă moștenită de la tatăl său. Nou-născutul a venit în familie după un șir de fete, ceea ce explică încăpățânarea tatălui de a-l dori chiar și la vârsta de 50 de ani cât pare să fi avut la nașterea lui. Ioan trebuia să ducă mai departe tradiția **familiei nobiliare**. Nașul său, era pușcașul Nicolae Florian de Preluca, comunitate “nemeșească” venită din Chioar și Maramureș. Tatăl, fost luptător curuț, și mama, Candida, fata vicarului episcopesc din Jucu de Jos, au întreținut acea atmosferă de conviețuire care a permis formarea lui Ioan Bob ca un bărbat întreprinzător și adaptabil, harnic, îndemânat sobru și econom, interesat de carte, cu spirit s de comandă, dornic de a fi cineva prin poziția socială, fapte pozitive și avere, poruncitor altora și executant zelos de ordine mai înalte, păstrător al distanței și detașării față de alte stări inferioare, dar și al unor durabile sentimente de “**fărtăție**” și “**nemeșug**” – specifice grupurilor ostășești din Chioar.

Copilăria și-a petrecut-o în casa părintească în Orman, umblând la școala primară din sat la un învățător maghiar reformat. Tatăl său l-a dus apoi la Dej tot la un învățător reformat dar numai pentru scurt timp, căci domeniul Gherlei, în teritoriul căruia se afla Ormanul a ajuns în mâna armenilor. Atunci tatăl său a vândut ceea ce a avut în Orman și s-a mutat la Giula, iar tânărul Ioan a urmat cursurile de acolo tot la un învățător reformat. După scurtă vreme însă, școala s-a mutat din Giula în Ciumăfaia și acolo a urmat școala până la 11 ani când este dus la Seminarul Iezuit “**Sfântul Iosif**” din Cluj.

După obiceiul maghiarilor, în seminar l-a fost schimbat numele, făcându-l din “**BOB**” în “**BABB**”, iar episcopul de mai târziu folosea amândouă aceste feluri de a se semna. Când semna o scrisoare românească cu litere chirilice se semna “**Vlădica Ioan Bob**”, iar când semna una în latină își zicea “***Episcopus Ioannes Baab***”.

La Cluj tânărul Ioan își va câștiga în curând simpatia profesorilor, prin hărnicia și purtarea sa bună așa încât un oarecare Wolfgang Macskasi, îi oferă gratuit locuință și întreținere.

Terminând studiile filozofice, pe când avea 21-22 de ani s-a gândit să se călugărească în una din mănăstirile de la Blaj, ca să poată urma studiile teologice în străinătate cum le era permis pe atunci numai călugărilor. Șovăia însă și se temea de o viață așa de aspră și de traiul auster cu legume și produse din lapte pe care îl duceau călugării de la Blaj. I-a mărturisit acest lucru decanului de atunci, Alexandru Saroși. Acesta i-a zis: “*Viața*

călugărească este cea mai desăvârșită, dar bagă de seamă că după depunerea voturilor nu se mai poate schimba nimic. Pentru aceea trebuie să te gândești bine ca nu cumva mai târziu să îți pară rău. Tu ești încă tânăr, iar eu te-aș sfătui să mai rămâi încă un an aici, apoi dacă vei persista în acest gând vei putea începe noviciatul în mănăstire, ca apoi să urmezi studiile teologice”. Bob a ascultat sfatul decanului și a mai rămas încă un an la studii la Cluj. Dar având marea dorință, precum el însuși mărturisește, **de a deveni preot** și știind că altă posibilitate nu este pentru a face studiile teologice, s-a hotărât să intre în mănăstirea din Blaj și s-a prezentat acolo.

În Septembrie 1764 Bob a intrat în noviciat, la vârsta de 25 de ani . Împreună cu el au mai intrat încă alți trei tineri și anume; Grigore Pop din Vidra care terminase studiile la Târnăvia : Nicolae Aron din Bistra fiul protopopului din Roșia Montană și Petru Iacob din Turda, care terminase gimnaziul sub profesorul Silvestru Caliani în Blaj. Magistru al novicilor era Gherontie Cotorea.

În Postul Mare din 1765 Grigore Maior care era profesor de gramatică și sintaxă, a fost citat la Sibiu și arestat pentru că se împotrivesc numirii lui Atanasie Rednic de episcop în locul lui Petru Pavel Aron, iar lui Ioan Bob i-a fost încredințată suplinirea catedrei lui, ceea ce acesta a și făcut până în iunie când s-a întors Iacob Aron de la Roma. Acestuia din urmă i se dăduse catedra deoarece novicilor nu le era permis să ocupe funcții în afara mănăstirii iar suplinirea de câteva luni făcută de Bob a necesitat dispensă.

Anul de noviciat era pe sfârșite și s-a apropiat vremea voturilor când tânărul Bob încă nu era hotărât să intre sau nu în mănăstire. Superiorii mănăstirii din Blaj l-au informat pe episcopul Atansie Rednic, care era la Viena, despre asta, iar el a poruncit să nu fie nimeni admis la voturi până când nu se va întoarce el de la Viena. Episcopul s-a întors prin luna septembrie 1765 și a început să-i **pregătească pe novici** pentru depunerea voturilor și a stăruit asupra regulilor călugărești care vor trebui respectate cu strictețe și fără murmur sau șovăieli.

Din cei 5 novici au fost admiși la voturi numai 3, adică Grigore Pop, Nicolae Aron și Ignatie Darabant, care venise de la Viena deodată cu episcopul Atanasie Rednic. Petru Iacob a fost respins pentru că era bolnăvicios, iar Ioan Bob **nu a putut să se hotărască.**

Bob a scris binevoitorului său Alexandru Saroși care între timp a fost numit superiorul iezuiților din Odorhei, informându-l despre situația sa. Saroși îi răspunse că dacă nu are voință deplină pentru călugărie, nici să nu se mai gândească la ea. Și dacă din această cauză nu mai poate să rămână la Blaj, atunci să meargă la el la Odorhei și să rămână acolo până în anul

următor, când amândoi vor merge în Ungaria, unde îi va mijloci un loc să studieze dreptul.

Bob prevedea că, nefiind călugăr, nu va putea ajunge să studieze teologia, cu toate că dorise atât de mult acest lucru. Se împacă însă cu gândul și i-a scris lui Saroși că e gata să meargă acolo, dacă în anul următor avea să meargă în Ungaria, unde să poată studia Dreptul.

Binevoitorul său Saroși a trimis îndată un om de al său cu un cal, ca Bob să poată merge la Odorhei. În luna Decembrie 1765, pe frig foarte mare, Bob a părăsit Blajul pentru a merge la Odorhei, unde Saroși l-a primit cu multă bucurie, și până să vină timpul ca să poată pleca în Ungaria, l-a făcut econom la Institutul Iezuiților de acolo, dându-i toată administrația în grija lui.

Nu i s-a împlinit dorința de a studia Dreptul și a deveni avocat în Ungaria, pentru că Dumnezeu a avut un alt plan cu el. În Mai 1766 prietenul său Saroși a murit, iar în locul lui a ajuns superior un oarecare Lestyan, care fusese înainte rectorul seminarului. Acesta a început să-i fâgăduiască multe numai ca să rămână acolo pe mai departe. Se pare că Bob se pricepea bine **să administreze bunurile**, așa cum mulți nu se pricepeau, lucru dovedit, mai târziu când a ajuns pe scaunul episcopal de la Blaj. Bob a vrut să plece pentru a-și continua studiile, dar Lestyan a reușit să-l convingă să mai rămână până la sfârșitul anului. Și a rămas până în Aprilie 1769.

Între timp, la Blaj a fost numit econom al episcopiei și al mănăstirilor colegul său de noviciat Grigore Pop. Acesta, cunoscându-i îndemânarea în administrarea bunurilor și bineînțeles și a banilor, a intervenit la capitlul călugăresc ca să îl cheme din nou la Blaj. Capitlul a acceptat propunerea făcută de Grigore Pop, iar în 4 aprilie 1769, Bob s-a întors la Blaj pentru că tot mai bine se simțea el între călugării bazilieni români, decât între cei iezuiți maghiari din Odorhei. La Blaj i-a fost încredințat oficiul de “**zeciuitor**” adică colector al zeciuiei din produsele domeniului. Această nouă funcție Bob a îndeplinit-o cu multă îndemânare și conștiinciozitate, din 10 Aprilie 1769 până la 1 noiembrie 1773. În scaunul episcopal a ajuns între timp Grigore Maior, pentru că Atanasie Rednic a murit în 1772.

Grigore Maior, în urma dispozițiilor împărătești venite de la Viena s-a gândit să trimită la studii teologice în străinătate tineri necălugări, lucru care înainte nu era permis. Atunci Bob s-a rugat să-l trimită și pe el împreună cu alți doi clerici de mir și anume Ladislau Gheți și Ioan Mădan la studii teologice la **Târnavia**, iar episcopul a fost de acord cu plecarea lor.

Călătoria de la Blaj la Târnavia a fost foarte grea, și a durat 6 săptămâni. Au ajuns acolo pe la Anul Nou în 1777, rămânând timp de 4 ani la studii teologice.

La sfârșitul lunii mai în 1777, terminându-și studiile teologice, Ioan Bob și Ladislau Gheți s-au întors amândoi bolnavi (Bob încă de anul trecut a început să scuipe sânge).

Episcopul Grigore Maior îi primi cu căldură părintească, și i-a sfătuit să se întoarcă acasă la părinți și după ce se vor însănătoși, îi va hirotoni preoți.

Ladislau Gheți a mai rămas câțva timp la Blaj, dar Ioan Bob s-a întors la Giula la fratele său vitreg Avram Duca, unde a rămas până al sfârșitul lui octombrie din anul 1777.

Tatăl lui Ioan Bob murise încă din timpul copilăriei lui, iar mama lui s-a recăsătorit cu Duca, al cărei fiu era Avram Duca. În casa acestuia, tânărul Bob și-a refăcut în curând sănătatea, supunându-se unui regim sever. Pe la sfârșitul luni octombrie 1777 s-a reîntors la Blaj, iar la Crăciun în același an a fost hirotonit diacon; anul următor (1778) **de Sfintele Paști a fost hirotonit preot** de către episcopul Grigore Maior.

Odată ajuns preot, episcopul l-a trimis ca **protopop la Daia** (lângă Sebeș, jud. Alba) de sărbătoarea sfinților Apostoli Petru și Pavel, unde în curând și-a câștigat încrederea clerului. A fost ales inspector pentru renovarea seminarului și bisericii catedrale. Tot din partea clerului a fost însărcinat cu colectarea banilor, care trebuiau să fie trimiși la Viena, ca ajutor pentru război.

Nici nu a apucat să treacă un an de la instalarea lui ca protopop la Daia că a și fost **numit protopop la Târgu-Mureș**. Instalarea lui a fost făcută în luna Martie 1779, la Mădăraș de către protopopul Dănilă din Cătina. De acolo a mers la Târgu-Mureș, să-și preia noua funcție, să-și cerceteze credincioșii. Apoi a plecat la Blaj, căci episcopul Grigore Maior l-a chemat pentru că a vrut să-l aibă lângă el. La Blaj a rămas câteva luni, și la stăruințele lui continue, episcopul i-a dat voie să meargă să se așeze la Târgu-Mureș, unde a păstorit cu râvnă și înțelepciune aproape trei ani, adică până în iunie 1782.

Când episcopul Grigore Maior a plecat pentru ultima dată în vizită canonică, la întoarcere a trecut pe la Târgu-Mureș, deși era protopop la Târgu-Mureș, Bob l-a însoțit pe episcop până la Iernut. În această călătorie Maior i-a spus că și-a cerut demisia din scaunul episcopal de la Blaj. Împăratul i-a acceptat-o iar în luna August urmau să fie alegeri pentru scaunul episcopal, și acest lucru l-a întristat foarte tare pe Bob care a scris: **“aceasta m-a durut, căci episcopul Maior mi-a fost mie ca un preabun părinte. El însă s-a bucurat, și astfel s-a dus către Blaj, iar eu m-am întors la Târgu-Mureș”**.

Episcopul Grigore Maior a înțeles după cum el afirmă însuși în cuvântul de rămas bun clerului său că: “ *un corăbier, măcar de ar fi ca un Hercules și maestru ca și Columbus, când ajunge deodată să se lupte și cu valurile și cu vâslașii săi, nu poate să-și mântuiască corabia de pieire și să o ducă la liman* ” . Este vorba de faptul că a fost acuzat de călugării baziltani că nu le respectă autonomia administrativă, de guvernatorul Samuel Bruckenthal și de stări că ia decizii fără consimțământul Guberniului, de protestanții din preajma Sibiului că le agrează privilegiile confesionale, de partea catolică și episcopul Batthyany că trece peste autoritatea lor, de ortodocși că instrumentează un prozelitism abuziv. Într-o perioadă în care se pregătea deja decretul de toleranță, episcopul este constrâns la actul abdicării . În egală măsură, desfășurarea acțiunii de recrutare a voluntarilor pentru războiul declanșat de Austria împotriva Prusiei în 1778 a provocat protestul episcopului român împotriva aceea ce el considera încălcarea autorității sale de către administrația provincială, ca și a abuzurilor nobililor, crecutau cu sila pe fii preoților greco-catolici. Au fost cazuri și mai grave când însăși preoții au fost persecutați. Acestea sunt doar câteva exemple ilustrative ale tensiunilor care au marcat ultimii ani de funcționare ai episcopului Grigore Maior.

Lucrările sinodului s-au deschis oficial în dimineața zilei de 12 august și s-a respectat ordinea stabilită și pe primul loc a fost pus Ignatie Darabant așa cum era de așteptat, apoi Filotei Laszlo, prepozitul mănăstirii “**Sfânta Treime**”, și 11 călugări. Urmează reprezentanții clerului eparhial : 4 decani, 52 protopopi, 3 inspectori, 3 notari, 2 jurați, fiecare însoțit de câte doi deputați ai clerului din protopopiate. Au mai participat profesorul Mihai Timar din Blaj și parohul Blajului, Mihai Pop. Prezenți la sinod au mai fost și cei doi comisari regești, episcopul romano-catolic Batthyany, și mulți mireni, conform raportului adresat de Grigore Maior nunțiului Garampi. Ca notar al clerului a fost confirmat protopopul de Târgu-Mureș, Ioan Bob, care deținuse această funcție și în sinodul din 1781, convocat pentru depunerea jurământului de fidelitate față de împăratul Iosif al II - lea.

În urma votului au fost trei orientări mai importante în cadrul clerului greco-catolic, reprezentate de candidații intrați în „**ternarium**” și anume: *Ignatie Darabant* a obținut **63** de voturi, *Iacob Aron* , **57** și *Ioan Bob* **37**.

Ignatie Darabant reprezenta tendința naționalistă de emancipare socială a românilor transilvăneni, continuând directiva trasată de Inochentie Micu și reluată cu convingere de Grigore Maior.

Iacob Aron era susținut de către fiii sufletești ai lui Petru Aron și Atanasie Rednic, reprezentând în primul rând, curentul ascetic de reînnoire a vieții religioase. Acesta nu a fost agreat de către episcopul Grigore Maior, ci

l-a folosit mai mult ca misionar, iar în perioada pe care a petrecut-o la Viena în calitate de prefect al Seminarului „*Sancta Barbara*”, s-a familiarizat cu principalele reforme ale politicii ecleziastice ale lui Iosif al II-lea.

Ioan Bob era reprezentatul unei părți din **clerul secular**, care încerca pentru prima dată să se afirme.

Într-adevăr, la 21 octombrie 1782, Iosif al II-lea l-a numit episcop al Făgărașului pe Ioan Bob, cu condiția păstrării fidelității față de pontiful roman, împărat și unirea religioasă și a solicitării acordului consilierilor guberniali catolici pentru taxele impuse credincioșilor, iar în aceeași zi, în virtutea dreptului de patronat, i-a adresat papei Pius al VI-lea solicitarea de confirmare a numirii și totodată de aprobare a demisiei episcopului Grigore Maior. Opțiunea imperială era motivată de **“remarcabile virtuți, învățătură, pietate și moravurile desăvârșite ale candidatului desemnat”**. Această decizie nu a putut fi influențată de opiniile nunțului apostolic, cunoscut ca un înverșunat adversar al politicii ecleziastice imperiale. Garampi a trebuit foarte probabil să se limiteze la calitatea de simplu observator, pentru că Iosif al II-lea nu i-ar fi recunoscut dreptul de intervenție într-o chestiune ținând de autoritatea sa. Susținătorii lui Ioan Bob, sensibilizați de Ștefan Salciai, *ephemerius* al Seminarului vienez „*Sancta Barbara*”, au putut fi cancelarul aulic Ferenz Eszterhazy și vicecancelarul Gyorgy Banffy, cărora noul episcop a ținut să le mulțumească în 12 martie 1783. Oricum, este de presupus că împăratul a luat această decizie datorită competiției dintre adepții primilor doi candidați, care recurgeau la denigrări reciproce, creând astfel imaginea unei stări conflictuale similare celei abia soluționate prin dispozițiile decretului imperial din 12 decembrie 1781. Lupta dusă de clerul secular pentru câștigarea unei poziții mai importante în conducerea diecezei, mărturisită de sursele contemporane, trebuie să fi avut și ea un rol important, pe fondul orientării antimonahale a politicii imperiale.

Această victorie a lui Ioan Bob, l-a surprins chiar pe el, pentru că a câștigat în fața unui candidat pe care însuși împăratul l-a susținut, acesta era Iacob Aron. Ea demonstrează receptivitatea lui Ștefan Salciai la climatul ideologic al Vienei iosefine. Conform mărturiei lui Petru Maior, Salciai a fost principalul susținător vienez a lui Ioan Bob și inițiatorul campaniei în favoarea protopopului Mureșului, în calitatea acestuia de **“cel mai bătrân între teologii cei noi din clerul din afară”**. În țară, campania a fost desfășurată în primul rând de protopopii Ioan Para și Alexandru Fiscuti și s-a bucurat de simpatia unei părți a clerului. După ce s-a aflat despre această decizie imperială, Darabant deplângea însă pe un ton îndurerat, într-o scrisoare către episcopul Batthyany din 10 decembrie 1782, încălcarea

regulii disciplinare respectate până atunci, prin desemnarea unui episcop care nu depusese jurământul monahal; el regreta totodată trecerea cu vederea a merituosei sale activități, depuse inclusiv în favoarea clerului secular, sperând doar că viitorul episcop îl va menține în funcția de vicar general, cuvenită monahilor conform decretului imperial din 12 decembrie 1781. Elogiul pe care l-a adus ordinului bazilian nu se potrivește totuși cu criticile la adresa călugărilor în perioada anterioară, când Darabant împărtășea atitudinea reticentă a episcopului Grigore Maior față de aceștia. Aparent obscură în momentul intrării în arena politicii înalte;” **persoana lui Bob era totuși o rotiță bine definită în mecanismul politic al cezarului**“. Din cei trei candidați aleși la Blaj în 12 august 1782, era singurul preot de mir, având în urmă și experiența unei ocupații practice, aceea de econom al diecezei. Împăratul a beneficiat doar câțiva ani de colaborarea lui Ioan Bob, care nu i-a înșelat așteptările, răsturnând călugăria Blajului din vârful piramidei confesionale și reducând-o la cenușăreasă. Episcopul, însă, a păstorit 48 de ani și, în pofida controverselor iscate încă de la început asupra lui, continuate în posteritate, se pare că a fost singurul dintre vechii arhieriei ai Blajului cu adevărat **mare prin eficiență**, după Inochentie Întemeietorul, care fusese **mare prin viziune**.

El a desfășurat o vastă activitate editorială în beneficiul Bisericii românești din eparhie. Toate cărțile de ritual și slujbă bisericească au fost tipărite sub controlul său direct, chiar el însuși fiind autorul unora dintre acestea. Sub aspect economic, episcopul a fost un bun administrator și a întemeiat multe fundații prin care au fost ajutați tinerii care au dorit să studieze și bineînțeles mulți săraci (după posibilități) deoarece grija principală a episcopului a fost bunăstarea materială a clerului.

Episcopul Ioan Bob a fost blând, pașnic și lesne iertător acolo unde se puteau aplica aceste virtuți fără a fi lezată dreptatea și disciplina canonică.